

REGULAMENTUL (UE) NR. 514/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 16 aprilie 2014

de stabilire a dispozițiilor generale privind Fondul pentru azil, migrație și integrare, precum și instrumentul de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 78 alineatul (2), articolul 79 alineatele (2) și (4), articolul 82 alineatul (1), articolul 84 și articolul 87 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Politica Uniunii în domeniul afacerilor interne urmărește crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție, un spațiu fără frontiere interne, în care persoanele pot intra, se pot deplasa, pot trăi și lucra în mod liber, având încredere că drepturile lor sunt respectate pe deplin și că securitatea le este asigurată, având în vedere provocările comune, ca de exemplu dezvoltarea unei politici de imigrare cuprinzătoare a Uniunii pentru consolidarea competitivității și a coeziunii sociale a Uniunii, crearea unui sistem european comun de azil, prevenirea amenințărilor pe care le reprezintă criminalitatea gravă și organizată, precum și pentru combaterea imigrației ilegale, a traficului de persoane, a infracțiunilor informatice și a terorismului.
- (2) Se impune adoptarea unei abordări integrate a aspectelor generate de presiunea migrației și de cererile de azil și cu privire la gestionarea frontierelor externe ale Uniunii, cu asigurarea respectării depline a dreptului internațional și a legislației privind drepturile omului, inclusiv în ceea ce privește acțiunile desfășurate în țări terțe, demonstrând solidaritate între toate statele membre și o conștientizare a necesității de a respecta prerogativele naționale, asigurând, în același timp, o definire clară a atribuțiilor.
- (3) Finanțarea din partea Uniunii destinată să sprijine crearea spațiului de libertate, securitate și justiție ar trebui să aducă o valoare adăugată pentru Uniune și să constituie un semnal concret al solidarității și al responsabilității comune, care sunt indispensabile pentru a răspunde provocărilor comune.
- (4) Existența unui cadru comun ar trebui să asigure coerența, simplificarea și aplicarea uniformă, aspecte necesare ale finanțării domeniilor de politică vizate.
- (5) Utilizarea fondurilor în acest domeniu ar trebui să fie coordonată pentru a asigura complementaritatea, eficiența și vizibilitatea, precum și pentru a obține sinergii bugetare.

⁽¹⁾ JO C 299, 4.10.2012, p. 108.

⁽²⁾ JO C 277, 13.9.2012, p. 23.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 13 martie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 14 aprilie 2014.

- (6) Ar trebui să se stabilească un cadru comun care să definească principiile de asistență și să identifice responsabilitățile statelor membre și ale Comisiei în ceea ce privește garantarea aplicării principiilor respective, inclusiv în ceea ce privește prevenirea și constatarea neregulilor și a fraudei.
- (7) Finanțare din partea Uniunii ar fi mai eficientă și mai bine focalizată în cazul în care cofinanțarea acțiunilor eligibile s-ar baza pe programarea strategică multianuală, elaborată de către fiecare stat membru, în dialog cu Comisia.
- (8) Ar trebui să se asigure sinergia și coerența între măsurilor din țările terțe și referitoare la acestea care beneficiază de sprijin în temeiul regulamentelor specifice prevăzute de prezentul regulament („regulamentele specifice”) și alte acțiuni desfășurate în afara Uniunii, care beneficiază de sprijin în cadrul instrumentelor geografice și tematice de asistență externă din partea Uniunii. În special, în punerea în aplicare a acestor acțiuni, ar trebui să se aibă în vedere coerența deplină cu principiile și obiectivele generale ale acțiunii externe și ale politicii externe ale Uniunii referitoare la țara sau regiunea în cauză. Măsurile respective nu ar trebui să fie destinate să sprijine acțiuni care sunt direct orientate către dezvoltare și, atunci când este cazul, ar trebui să completeze asistența financiară acordată prin intermediul instrumentelor de ajutor extern. Ar trebui să se respecte principiul coerenței politicilor pentru dezvoltare, astfel cum este stabilit la punctul 35 din Consensul european privind dezvoltarea. De asemenea, este important să se asigure că punerea în aplicare a asistenței de urgență este coerentă și, după caz, complementară în raport cu politica umanitară a Uniunii și că aceasta respectă principiile umanitare, astfel cum sunt stabilite prin Consensul european privind ajutorul umanitar.
- (9) Acțiunea externă ar trebui să fie consecventă și coerentă, conform articolului 18 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul UE).
- (10) Înainte de pregătirea programelor multianuale ca mijloc de realizare a obiectivelor acestui tip de finanțare din partea Uniunii, statele membre și Comisia ar trebui să inițieze un dialog politic și să stabilească prin intermediul acestuia o strategie coerentă pentru fiecare stat membru în parte. În urma încheierii dialogului politic, fiecare stat membru ar trebui să prezinte Comisiei un program național în care să descrie modul în care vizează să îndeplinească obiectivele regulamentului specific relevant pentru perioada 2014-2020. Comisia ar trebui să examineze dacă programul național este conform cu obiectivele respective și cu rezultatul dialogului politic. În plus, Comisia ar trebui să examineze dacă distribuția finanțării Uniunii între obiective respectă procentajul minim stabilit pentru fiecare obiectiv în regulamentul specific relevant. Ar trebui ca statele membre să aibă posibilitatea de a se delimita de aceste procentaje minime, caz în care acestea ar trebui să precizeze motivele devierii în programul lor național. În eventualitatea în care motivele invocate de respectivul stat membru nu sunt considerate adecvate, Comisia ar putea să nu aprobe programul național. Comisia ar trebui să informeze cu regularitate Parlamentul European cu privire la rezultatul dialogurilor politice, cu privire la întregul proces de programare, inclusiv pregătirea programelor naționale, urmărind respectarea procentajului minim stabilit pentru fiecare obiectiv în regulamentele specifice relevante definite în prezentul regulament, precum și cu privire la implementarea programelor naționale.
- (11) Strategia ar trebui să facă obiectul unei evaluări intermediare, pentru a asigura finanțarea corespunzătoare în perioada 2018-2020.
- (12) Statele membre ar trebui, într-un mod coerent cu principiul proporționalității și cu necesitatea de a se minimiza sarcina administrativă, să instituie un parteneriat cu autoritățile și organismele vizate pentru a dezvolta și pentru a implementa programele lor naționale pe întreaga perioadă multianuală. Statele membre ar trebui să se asigure că nu există niciun conflict de interese între parteneri în diferitele etape ale ciclului de programare. Fiecare stat membru ar trebui să instituie un comitet de monitorizare a programului național și să îi ofere asistență în procesul de examinare a punerii în aplicare și a progreselor înregistrate pentru atingerea obiectivelor programului. Fiecare stat membru ar trebui să fie răspunzător pentru stabilirea dispozițiilor concrete cu privire la instituirea comitetului de monitorizare.
- (13) Eligibilitatea cheltuielilor în cadrul programelor naționale ar trebui stabilită în conformitate cu legislația națională, sub rezerva principiilor comune stabilite în prezentul regulament. Datele inițiale și finale pentru eligibilitatea cheltuielilor ar trebui să fie definite astfel încât să se prevadă norme uniforme și echitabile aplicabile programelor naționale.
- (14) Asistența tehnică ar trebui să permită statelor membre să sprijine implementarea programelor lor naționale și să asiste beneficiarii în ceea ce privește respectarea obligațiilor lor și a dreptului Uniunii. După caz, asistența tehnică ar putea să acopere costurile suportate de autoritățile competente din țări terțe.

- (15) În vederea asigurării unui cadru adecvat pentru acordarea rapidă a asistenței de urgență, prezentul regulament ar trebui să faciliteze sprijinirea activităților care au generat cheltuieli, anterior formulării cererii de asistență, dar nu înainte de 1 ianuarie 2014, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, care permite această flexibilitate în cazuri excepționale și bine întemeiate. Sprijinul poate constitui 100 % din cheltuielile eligibile în cazuri bine justificate în care este esențial ca acțiunile să fie întreprinse, mai ales atunci când beneficiarul este o organizație internațională sau neguvernamentală. Acțiunile sprijinite din asistența de urgență ar trebui să derive direct din situația de urgență și nu ar trebui să înlocuiască investiții pe termen lung ale statelor membre.
- (16) Deciziile adoptate cu privire la contribuția de la bugetul Uniunii ar trebui să fie documentate corespunzător pentru a menține o pistă de audit adecvată.
- (17) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui să fie protejate prin măsuri proporționale pe tot parcursul ciclului de cheltuieli, care să includă prevenirea, identificarea și investigarea neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate în mod incorect și, dacă este cazul, impunerea de penalități de ordin administrativ și financiar în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.
- (18) În contextul protejării intereselor financiare ale Uniunii, verificările și auditurile la fața locului executate de statele membre, Comisie, Curtea de Conturi și Oficiul European de Luptă Antifraudă instituit prin Decizia 1999/352/CE, CECO, Euratom a Comisiei ⁽²⁾ („OLAF”) pot fi atât anunțate, cât și neanunțate operatorilor economici, în conformitate cu legislația aplicabilă.
- (19) Noua structură a finanțării în domeniul afacerilor interne urmărește simplificarea normelor aplicabile și reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari. Cu toate acestea, mecanismul de control ar trebui să rămână eficient și, prin urmare, este important să se reamintească normele aplicabile pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, care prevăd verificări și audituri la fața locului care pot fi atât anunțate, cât și neanunțate.
- (20) Statele membre ar trebui să adopte măsuri adecvate pentru a garanta funcționarea adecvată a sistemului de gestiune și control, precum și calitatea implementării programelor lor naționale. În acest scop, este necesar să se stabilească principiile generale și funcțiile necesare pe care ar trebui să le îndeplinească aceste sisteme.
- (21) Pentru a se garanta implementarea eficientă și corectă a programelor naționale, ar trebui să se precizeze obligațiile care le revin statelor membre în ceea ce privește sistemele de gestiune și control, prevenirea, identificarea și corectarea neregulilor și încălcărilor dreptului Uniunii.
- (22) În conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității, statele membre ar trebui să aibă responsabilitatea principală, prin intermediul sistemelor proprii de gestiune și control, pentru punerea în aplicare și controlul programelor naționale. Sprijinul acordat în temeiul regulamentelor specifice ar trebui să fie pus în aplicare în strânsă cooperare între Comisie și statele membre, în conformitate cu principiul subsidiarității.
- (23) Statele membre ar trebui să facă uz deplin de cunoștințele, expertiza și experiența acumulate de către organisme publice și/sau private în punerea în aplicare a fondurilor precedente în domeniul afacerilor interne.
- (24) Numai autoritățile responsabile desemnate de statele membre oferă asigurarea rezonabilă a efectuării controalelor necesare înainte de a acorda beneficiarilor sprijin de la bugetul Uniunii. Prin urmare, ar trebui să se prevadă în mod explicit că se pot rambursa de la bugetul Uniunii doar cheltuielile autorizate de autoritățile responsabile desemnate.
- (25) Ar trebui să fie stabilite competențele și responsabilitățile Comisiei în ceea ce privește verificarea funcționării efective a sistemelor de gestiune și control, precum și în ceea ce privește solicitarea întreprinderii de acțiuni de către statele membre.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

⁽²⁾ Decizia 1999/352/CE, CECO, Euratom a Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) (JO L 136, 31.5.1999, p. 20).

- (26) Alocarea angajamentelor bugetare ale Uniunii ar trebui să fie anuală. Pentru a asigura gestionarea eficace a programului, este necesar să se stabilească norme comune pentru plata soldului anual și a soldului final.
- (27) Plata reprezentând prefinanțarea efectuată la începerea programelor garantează că statele membre dispun de mijloacele necesare pentru a oferi sprijin beneficiarilor în ceea ce privește punerea în aplicare a programului de îndată ce programul este aprobat. Prin urmare, ar trebui să se prevadă dispoziții privind sumele inițiale de prefinanțare. Prefinanțarea inițială ar trebui lichidată în totalitate la închiderea programului. Autoritățile responsabile ar trebui să se asigure că beneficiarii primesc cu promptitudine întreaga sumă la care au dreptul.
- (28) În plus, ar trebui să se asigure o prefinanțare anuală pentru a se asigura că statele membre au mijloace suficiente pentru a implementa programele lor naționale. Prefinanțarea anuală ar trebui lichidată în fiecare an prin plata soldului anual.
- (29) Revizuirea trienală a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 introduce modificări la metoda de gestiune partajată de care trebuie să se țină seama.
- (30) În vederea consolidării răspunderii pentru cheltuielile cofinanțate de la bugetul Uniunii într-un anumit an, ar trebui creat un cadru adecvat pentru verificarea și închiderea anuală a conturilor. Conform acestui cadru, autoritatea responsabilă ar trebui să transmită Comisiei, pentru un program național, documentele prevăzute de dispozițiile referitoare la gestiunea partajată cu statele membre din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.
- (31) Pentru a susține asigurarea care stă la baza verificării și închiderii anuale a conturilor în Uniune, ar trebui stabilite dispoziții comune privind natura și nivelul controalelor care urmează a fi efectuate de statele membre.
- (32) În vederea asigurării unei bune gestiuni financiare a resurselor Uniunii, Comisia ar putea considera necesară efectuarea unor corecții financiare. Pentru a asigura securitatea juridică pentru statele membre, este important să se definească circumstanțele în care nerespectarea legislației Uniunii sau a legislației naționale pertinente poate duce la corecții financiare din partea Comisiei. Pentru a se asigura că orice corecții financiare pe care Comisia le poate impune statelor membre sunt legate de protecția intereselor financiare ale Uniunii, acestea ar trebui să se limiteze la cazurile în care încălcarea legislației Uniunii sau a legislației naționale privește, direct sau indirect, eligibilitatea, regularitatea, gestiunea sau controlul acțiunilor și al cheltuielilor corespunzătoare. Pentru a garanta proporționalitatea, este important ca natura și gravitatea abaterii să fie luate în considerare de Comisie atunci când stabilește valoarea corecției financiare. În acest sens, este necesar să se stabilească criteriile pentru aplicarea corecțiilor financiare de către Comisie și procedura care poate duce la o decizie privind corecția financiară.
- (33) Pentru a stabili relația financiară între autoritățile responsabile și bugetul Uniunii, Comisia ar trebui să închidă anual conturile acestor autorități. Decizia cu privire la verificarea și închiderea conturilor trebuie să vizeze exhaustivitatea, acuratețea și veridicitatea conturilor, dar nu și conformitatea cheltuielilor cu dreptul Uniunii.
- (34) Deoarece revine Comisiei responsabilitatea aplicării corecte a dreptului Uniunii în temeiul articolului 17 din Tratatul UE, aceasta ar trebui să decidă dacă cheltuielile suportate de statele membre sunt efectuate în conformitate cu dreptul Uniunii. Statele membre ar trebui să aibă dreptul de a justifica deciziile privind efectuarea plăților. Pentru a oferi statelor membre asigurări juridice și financiare în ceea ce privește cheltuielile efectuate în trecut, ar trebui stabilită o perioadă maximă în care Comisia să decidă asupra consecințelor financiare care decurg din nerespectarea legislației.
- (35) Este important să se asigure buna gestiune financiară și punerea în aplicare eficace, în același timp cu asigurarea transparenței, a securității juridice, a accesibilității finanțării și a egalității de tratament al beneficiarilor.
- (36) Pentru a se simplifica utilizarea finanțării și pentru a se reduce riscul de eroare, asigurând, în același timp, posibilitatea diferențierii atunci când este necesar pentru a reflecta caracteristicile specifice ale politicii, este adecvat să se definească formele de sprijin și condiții armonizate pentru eligibilitatea la granturi de cheltuieli, inclusiv opțiuni de simplificare a costurilor. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre ar trebui să adopte norme naționale cu privire la eligibilitatea cheltuielilor.

- (37) Pentru a încuraja disciplina financiară, este oportun să se definească dispozițiile cu privire la dezangajarea oricărei părți a angajamentului bugetar aferent unui program național, în special atunci când o sumă poate fi exclusă din dezangajare, în principal în situația în care întârzierile în punerea în aplicare apar ca urmare a unei proceduri judiciare sau a unui recurs administrativ cu efect suspensiv sau din motive de forță majoră.
- (38) Pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a normelor generale privind dezangajarea, normele stabilite ar trebui să prezinte detaliat modul de stabilire a termenelor-limită pentru dezangajare și modul de calcul al sumelor respective.
- (39) Este important să aducem în atenția publicului larg realizările obținute prin fondurile Uniunii. Cetățenii au dreptul să cunoască modul în care sunt cheltuite resursele financiare ale Uniunii. Responsabilitatea privind comunicarea informațiilor corespunzătoare către public ar trebui să revină Comisiei, autorităților responsabile și beneficiarilor. Pentru a îmbunătăți eficiența comunicării cu publicul larg și pentru a asigura sinergii mai puternice între activitățile de comunicare întreprinse la inițiativa Comisiei, bugetul alocat pentru acțiunile de comunicare în temeiul prezentei finanțări din partea Uniunii ar trebui să contribuie, de asemenea, la acoperirea comunicării instituționale a priorităților politice ale Uniunii, dacă acestea sunt legate de obiectivele generale ale finanțării acordate de Uniune în domeniul afacerilor interne.
- (40) În scopul asigurării difuzării ample a informațiilor cu privire la finanțarea acordată de Uniune în domeniul afacerilor interne și pentru a informa beneficiarii potențiali cu privire la oportunitățile de finanțare, ar trebui definite normele detaliate referitoare la măsurile de informare și de comunicare, precum și anumite caracteristici tehnice ale unor astfel de măsuri în baza prezentului regulament, iar fiecare stat membru ar trebui cel puțin să creeze un site internet sau un portal de internet unde să includă informațiile necesare. Statele membre ar trebui să organizeze campanii cu forme mai directe de comunicare pentru a informa în mod corespunzător potențialii beneficiari prin, între altele, organizarea de evenimente publice periodice, așa-numite zile informative și sesiuni de formare.
- (41) Eficiența acțiunilor care beneficiază de sprijin depinde, de asemenea, de evaluarea acțiunilor respective și de difuzarea rezultatelor obținute. Ar trebui oficializate responsabilitățile statelor membre și ale Comisiei în această privință, precum și dispozițiile cu privire la garantarea fiabilității evaluării și a calității informațiilor conexe.
- (42) Pentru a modifica dispozițiile prezentului regulament privind principiile comune în materie de eligibilitate a cheltuielilor, competența de adoptare a actelor legislative în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) ar trebui delegată Comisiei. Este deosebit de important ca, în cursul activității pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. În momentul pregătirii și elaborării actelor delegate, Comisia ar trebui să garanteze transmiterea simultană, promptă și adecvată a documentelor pertinente către Parlamentul European și Consiliu.
- (43) În aplicarea prezentului regulament, inclusiv la pregătirea actelor delegate, Comisia ar trebui să consulte experți din toate statele membre.
- (44) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere Comisiei competențe de executare. Respectivul competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾.
- (45) Procedura de examinare ar trebui utilizată pentru actele de punere în aplicare care stabilesc obligații comune pentru statele membre, în special cu privire la furnizarea informațiilor către Comisie, iar procedura de consultare ar trebui folosită pentru adoptarea actelor de punere în aplicare privind modelele pentru furnizarea informațiilor către Comisie, dată fiind natura lor pur tehnică.
- (46) Întrucât obiectivul prezentului regulament, respectiv stabilirea dispozițiilor generale pentru punerea în aplicare a regulamentelor specifice, nu poate fi suficient realizat de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, conform principiului subsidiarității, astfel cum este enunțat la articolul 5 din Tratatul UE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestui obiectiv.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (47) În măsura în care prezentul regulament stabilește norme generale necesare pentru a se putea pune în aplicare regulamente specifice care prevăd aplicabilitatea acestuia la regulamentele specifice respective și care constituie acte întemeiate pe *acquis*-ul Schengen în legătură cu țări cărora li se aplică regulamentele specifice pe baza protocoalelor relevante anexate la Tratatul UE și la TFUE sau pe bază acordurilor relevante, prezentul regulament ar trebui să se aplice împreună cu regulamentele specifice. În acest scop, înseamnă că prezentul regulament poate stabili o legătură cu dispozițiile regulamentelor specifice care dezvoltă *acquis*-ul Schengen și poate avea un impact direct asupra acestora, afectând, astfel, cadrul juridic al acestuia.
- (48) În conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție anexat la Tratatul UE și la TFUE, respectivele state membre și-au notificat intenția de a participa la adoptarea și punerea în aplicare a prezentului regulament.
- (49) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul UE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu îi revin obligații în temeiul acestuia și acesta nu i se aplică.
- (50) Este oportună alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament la cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului⁽¹⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectiv și domeniu de aplicare

Prezentul regulament stabilește normele generale de aplicare a regulamentelor specifice în ceea ce privește:

- (a) finanțarea cheltuielilor;
- (b) parteneriatul, programarea, raportarea, monitorizarea și evaluarea;
- (c) sistemele de gestiune și control care trebuie instituite de statele membre; și
- (d) verificarea și închiderea conturilor.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

- (a) „regulamente specifice” înseamnă:
 - Regulamentul (UE) nr. 516/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾;
 - Regulamentul (UE) nr. 513/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁾; și
 - orice alt regulament care conține dispoziții privind aplicarea prezentului regulament;
- (b) „programare” înseamnă procesul de organizare, luare a deciziilor și finanțare în mai multe etape pentru punerea în aplicare, pe bază multianuală, a acțiunii comune a UE și a statelor membre în vederea realizării obiectivelor regulamentelor specifice;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 516/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire a Fondului pentru azil, migrație și integrare, de modificare a Deciziei 2008/381/CE a Consiliului și de abrogare a Deciziilor nr. 573/2007/CE și nr. 575/2007/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și Decizia 2007/435/CE a Consiliului (a se vedea pagina 168 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 513/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor și de abrogare a Deciziei 2007/125/JAI a Consiliului (a se vedea pagina 93 din prezentul Jurnal Oficial).

- (c) „acțiune” înseamnă un proiect sau un grup de proiecte selectate de către autoritatea responsabilă de programul național în cauză sau sub răspunderea acesteia, care contribuie la obiectivele generale și specifice urmărite prin regulamentele specifice;
- (d) „acțiunea Uniunii” înseamnă o acțiune transnațională sau o acțiune de interes special pentru Uniune, astfel cum este definită în regulamentele specifice;
- (e) „proiect” înseamnă mijloacele specifice și practice utilizate pentru punerea în aplicare, integrală sau parțială, a unei acțiuni de către un beneficiar al contribuției Uniunii;
- (f) „asistență de urgență” înseamnă un proiect sau un grup de proiecte care abordează o situație de urgență, astfel cum este definită în regulamentele specifice;
- (g) „beneficiar” înseamnă destinatarul unei contribuții a Uniunii în cadrul unui proiect, indiferent dacă este un organism public sau privat, o organizație internațională sau Comitetul Internațional al Crucii Roșii (CICR), sau Federația Internațională a Societăților Naționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie.

CAPITOLUL II

PRINCIPII DE ASISTENȚĂ

Articolul 3

Principii generale

- (1) Regulamentele specifice prevăd acordarea de sprijin, prin programele naționale, pentru acțiunile Uniunii și asistența de urgență, în completarea intervenției naționale, regionale și locale, în vederea realizării obiectivelor Uniunii și generând o valoare adăugată pentru Uniune.
- (2) Comisia și statele membre se asigură că sprijinul acordat în temeiul regulamentelor specifice și de către statele membre este consecvent cu activitățile, politicile și prioritățile relevante ale Uniunii și complementar celorlalte instrumente ale Uniunii, ținând cont de contextul specific al fiecărui stat membru.
- (3) Sprijinul acordat în temeiul regulamentelor specifice se pune în aplicare în strânsă cooperare între Comisie și statele membre.
- (4) În conformitate cu responsabilitățile lor, Comisia și statele membre, împreună cu Serviciul European de Acțiune Externă („SEAE”), asigură, în ceea ce privește acțiunile din țările terțe și în legătură cu țările terțe, coordonarea între acest regulament și regulamentele specifice, precum și cu celelalte politici, strategii și instrumente relevante ale Uniunii, inclusiv cele din cadrul acțiunii externe a Uniunii.
- (5) Comisia și statele membre, împreună cu SEAE, după caz, se asigură că acțiunile din țările terțe și în legătură cu țările terțe se întreprind în sinergie și coerență cu alte acțiuni din afara Uniunii sprijinite prin instrumente ale Uniunii. Acestea se asigură, în mod special, că aceste acțiuni:
 - (a) sunt coerente cu politica externă a Uniunii, respectă principiul coerenței politicilor pentru dezvoltare și sunt coerente cu documentele de programare strategică pentru regiunea sau țara respectivă;
 - (b) se axează pe măsuri care nu vizează dezvoltarea;
 - (c) slujesc interesele politicilor interne ale Uniunii și sunt conforme cu activitățile întreprinse în interiorul Uniunii.
- (6) Comisia și statele membre aplică principiul bunei gestiuni financiare, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, în special în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității, astfel cum se prevede la articolul 30 din regulamentul menționat.
- (7) Comisia și statele membre asigură eficacitatea sprijinului acordat în temeiul regulamentelor specifice, inclusiv prin monitorizare, raportare și evaluare.

(8) Comisia și statele membre își îndeplinesc rolurile care le revin în legătură cu prezentul regulament și regulamentele specifice, cu scopul de a reduce sarcina administrativă a beneficiarilor, a statelor membre și a Comisiei, ținând cont de principiul proporționalității.

Articolul 4

Respectarea dreptului Uniunii și a legislației naționale

Acțiunile finanțate prin regulamentele specifice respectă dreptul Uniunii și legislația națională aplicabile.

Articolul 5

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

(1) Comisia ia măsurile adecvate pentru a se asigura că, atunci când sunt puse în aplicare acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament și al regulamentelor specifice, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea unor măsuri de combatere a fraudei, a corupției și oricăror altor activități ilegale, prin verificări efective, iar dacă se identifică nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit și, dacă este cazul, prin aplicarea unor sancțiuni administrative și financiare eficiente, proporționale și cu efect disuasiv.

(2) Statele membre previn, identifică și corectează neregulile și recuperează sumele plătite necuvenit, împreună cu dobânzile aferente efectuării cu întârziere a plăților. Statele membre notifică aceste nereguli Comisiei, pe care o informează în mod constant cu privire la progresele semnificative în desfășurarea procedurilor administrative și judiciare aferente.

(3) În cazul în care sumele plătite în mod necuvenit unui beneficiar nu pot fi recuperate din culpa sau neglijența unui stat membru, respectivul stat membru este responsabil de rambursarea sumelor respective către bugetul Uniunii.

(4) Statele membre asigură prevenirea efectivă a actelor de fraudă, în special în ceea ce privește domeniile cu un grad ridicat de risc. Acțiunile de prevenire respective reprezintă totodată un factor disuasiv, având în vedere beneficiile și caracterul proporțional al măsurilor.

(5) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 58, în ceea ce privește obligațiile statelor membre prevăzute la alineatele (2) și (3) din prezentul articol.

(6) Comisia stabilește, prin acte de punere în aplicare, frecvența de raportare a neregulilor și formatul de raportare care trebuie utilizat. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 59 alineatul (2).

(7) Comisia ori reprezentanții săi și Curtea de Conturi au competența de a audita, în baza documentelor și la fața locului, toți beneficiarii de granturi, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri ale Uniunii în conformitate cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice.

(8) OLAF poate desfășura investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului în conformitate cu dispozițiile și procedurile descrise în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁽²⁾ pentru a stabili dacă s-a săvârșit un act de fraudă, un act de corupție sau o altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant, o decizie de grant sau cu un contract finanțat în conformitate cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice.

(9) Fără a se aduce atingere alineatelor (1), (7) și (8), acordurile de cooperare cu țări terțe și organizații internaționale, contractele, acordurile de grant și deciziile de grant care rezultă din aplicarea prezentului regulament și a regulamentelor specifice conțin dispoziții care autorizează în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri și investigații, în limitele competențelor care le revin.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

CAPITOLUL III

CADRUL FINANCIAR PENTRU ACȚIUNILE UNIUNII, ASISTENȚA DE URGENȚĂ ȘI ASISTENȚA TEHNICĂ*Articolul 6***Cadrul de punere în aplicare**

- (1) Comisia stabilește suma globală pusă la dispoziție pentru acțiunile Uniunii, asistența de urgență și asistența tehnică la inițiativa Comisiei în cadrul creditelor anuale ale bugetului Uniunii.
- (2) Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, programul de activitate pentru acțiunile Uniunii și asistența de urgență. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 59 alineatul (3).
- (3) Pentru a asigura disponibilitatea resurselor în timp util, Comisia poate adopta, separat, un program de activitate privind asistența de urgență.
- (4) Acțiunile Uniunii, asistența de urgență și asistența tehnică acordate la inițiativa Comisiei pot fi puse în aplicare: direct, de către Comisie sau prin agențiile executive, sau indirect, de către alte entități și persoane decât statele membre, în conformitate cu articolul 60 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

*Articolul 7***Asistența de urgență**

- (1) Ca răspuns la o situație de urgență, astfel cum este definită în regulamentele specifice, Comisia poate decide să acorde asistență de urgență. În aceste cazuri, Comisia informează prompt Parlamentul European și Consiliul.
- (2) În limita resurselor disponibile, asistența de urgență poate reprezenta până la 100 % din cheltuielile eligibile.
- (3) Asistența de urgență poate consta în asistență în statele membre și în țările terțe, în conformitate cu obiectivele și acțiunile definite în regulamentele specifice.
- (4) Asistența de urgență poate susține cheltuielile suportate anterior datei depunerii cererii de grant sau cererii de asistență, dar nu înainte de 1 ianuarie 2014, atunci când este necesar pentru punerea în aplicare a acțiunii.
- (5) Asistența de urgență poate lua forma granturilor atribuite direct agențiilor Uniunii.

*Articolul 8***Acțiunile Uniunii și asistența de urgență în țările terțe sau în legătură cu țările terțe**

- (1) Comisia poate decide să finanțeze acțiunile Uniunii și asistența de urgență în țările terțe sau în legătură cu țările terțe, în conformitate cu obiectivele și acțiunile definite în regulamentele specifice.
- (2) Atunci când acțiunile de acest tip sunt aplicate direct, următoarele entități pot depune cereri pentru granturi:
 - (a) statele membre;
 - (b) țările terțe, în cazuri justificate corespunzător, atunci când este necesar un grant pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament și ale regulamentelor specifice;
 - (c) organisme comune instituite de țări terțe și de Uniune sau de statele membre;
 - (d) organizațiile internaționale, inclusiv organizațiile regionale, organizațiile, serviciile sau misiunile Organizației Națiunilor Unite, instituțiile financiare internaționale și băncile de dezvoltare, precum și instituțiile cu jurisdicție internațională, în măsura în care acestea contribuie la obiectivele regulamentului sau regulamentelor specific(e) vizat(e);
 - (e) CICR și Federația Internațională a Societăților Naționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie;
 - (f) organizațiile neguvernamentale instituite și înregistrate în Uniune și în țările asociate la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen;

- (g) agențiile pentru asistența de urgență ale Uniunii.

Articolul 9

Asistența tehnică la inițiativa Comisiei

(1) La inițiativa sau în numele Comisiei, regulamentele specifice pot susține activități de pregătire, de monitorizare, de asistență administrativă și tehnică, precum și măsurile și activitățile de evaluare, de audit și de control necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice.

(2) Măsurile și activitățile menționate la alineatul (1) pot include:

- (a) asistență pentru pregătirea și evaluarea proiectelor;
 - (b) sprijin pentru consolidarea instituțională și a capacității administrative pentru gestionarea eficientă a prezentului regulament și a regulamentelor specifice;
 - (c) măsuri legate de analiza, gestionarea, monitorizarea, schimbul de informații și punerea în aplicare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice, precum și măsuri referitoare la punerea în aplicare a sistemelor de control și a asistenței tehnice și administrative;
 - (d) evaluări, expertize, statistici și studii, inclusiv cele de natură generală privind funcționarea regulamentelor specifice;
 - (e) acțiuni de difuzare a informațiilor, rețele de sprijin, efectuarea unor activități de comunicare, de conștientizare, de promovare a cooperării și de schimb de experiență, inclusiv cu țări terțe. Pentru a îmbunătăți eficiența comunicării cu publicul larg și pentru a asigura sinergii mai puternice între activitățile de comunicare întreprinse la inițiativa Comisiei, resursele alocate acțiunilor de comunicare în temeiul prezentului regulament contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, dacă acestea sunt legate de obiectivele generale ale prezentului regulament și ale regulamentelor specifice;
 - (f) instalarea, actualizarea, funcționarea și interconectarea sistemelor informatice de gestionare, monitorizare, audit, control și evaluare;
 - (g) elaborarea unui cadru comun de evaluare și monitorizare, precum și a unui sistem de indicatori, ținând seama, după caz, de indicatorii naționali;
 - (h) acțiuni vizând îmbunătățirea metodelor de evaluare și a schimbului de informații privind practicile de evaluare;
 - (i) conferințe, seminarii, ateliere și alte măsuri comune în materie de informații și formare privind punerea în aplicare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice adresate autorităților competente și beneficiarilor;
 - (j) acțiuni legate de identificarea și combaterea fraudelor;
 - (k) acțiuni legate de activitatea de audit.
- (3) Măsurile și activitățile menționate la alineatul (1) pot avea în vedere, de asemenea, cadrele financiare precedente și ulterioare.

CAPITOLUL IV

PROGRAME NAȚIONALE

SECȚIUNEA 1

Cadrul de programare și punere în aplicare

Articolul 10

Programare

Obiectivele regulamentelor specifice se îndeplinesc în cadrul programării multianuale pentru perioada 2014-2020, sub rezerva unei reexaminări intermediare, în conformitate cu articolul 15.

*Articolul 11***Subsidiaritatea și proporționalitatea intervenției**

(1) Statelor membre și autorităților competente ale acestora precizate la articolul 25 le revine răspunderea pentru punerea în aplicare a programelor și pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în temeiul prezentului regulament și al regulamentelor specifice, la nivelul corespunzător, în conformitate cu cadrul instituțional, juridic și financiar al statului membru respectiv și sub rezerva conformității cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice.

(2) Dispozițiile cu privire la punerea în aplicare și utilizarea sprijinului oferit în temeiul regulamentelor specifice și, în special, resursele financiare și administrative necesare pentru raportare, evaluare, gestionare și control trebuie să țină seama de principiul proporționalității având în vedere nivelul sprijinului alocat, reducând, astfel, sarcina administrativă, și facilitând punerea în aplicare eficientă.

*Articolul 12***Parteneriat**

(1) Fiecare stat membru organizează, în conformitate cu normele și practicile sale naționale în vigoare și sub rezerva tuturor cerințelor de securitate aplicabile, un parteneriat cu autoritățile și organismele relevante, pentru a îndeplini rolul prevăzut la alineatul (3). Parteneriatul se formează între autorități publice relevante la nivel național, regional și local, după caz. De asemenea, după caz, acesta include organizații internaționale, organizații neguvernamentale și parteneri sociali cu relevanță.

(2) Parteneriatul se desfășoară în deplină conformitate cu competența instituțională, juridică și financiară a fiecărei categorii de parteneri.

(3) Statul membru implică parteneriatul în pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea programelor naționale. Componenta parteneriatului poate varia în diferitele etape de programare.

(4) Fiecare stat membru instituie un comitet de monitorizare pentru a sprijini punerea în aplicare a programelor naționale.

(5) Comisia poate oferi orientări în privința monitorizării programelor naționale și, după caz și în acord cu statul membru respectiv, poate participa la lucrările comitetului de monitorizare în calitate de consultant.

*Articolul 13***Dialogul politic**

(1) Pentru facilitarea pregătirii programelor naționale, fiecare stat membru și Comisia organizează un dialog la nivel de funcționari superiori, ținând cont de termenele orientative relevante prevăzute la articolul 14. Dialogul se concentrează asupra rezultatelor globale care urmează să fie obținute prin intermediul programelor naționale pentru a aborda necesitățile și prioritățile statelor membre în domeniile de intervenție vizate de regulamentele specifice, ținând cont de situația de referință din statul membru în cauză și de obiectivele regulamentelor specifice. Dialogul servește și drept prilej pentru un schimb de opinii cu privire la acțiunile Uniunii. Rezultatul dialogului servește drept ghid pentru pregătirea și aprobarea programelor naționale și include o indicație a datei preconizate pentru prezentarea de către statul membru Comisiei a programelor naționale, pentru a permite adoptarea programului în timp util. Acest rezultat se consemnează în minuta convenită.

(2) În cazul acțiunilor care urmează să fie puse în aplicare în țări terțe și în legătură cu țări terțe, astfel de acțiuni nu sunt orientate direct spre dezvoltare, iar dialogul politic are în vedere coerența deplină cu principiile și obiectivele generale ale acțiunii și politicii externe ale Uniunii în ceea ce privește țara sau regiunea respectivă.

(3) După încheierea dialogurilor politice, Comisia informează Parlamentul European cu privire la rezultatul global.

(4) Dacă un stat membru și Comisia consideră necesar, dialogul politic poate fi repetat după evaluarea intermediară menționată la articolul 15, pentru a reevalua necesitățile statului membru și prioritățile Uniunii.

*Articolul 14***Pregătirea și aprobarea programelor naționale**

- (1) Fiecare stat membru propune un program național multianual, pe baza rezultatului dialogului politic menționat la articolul 13 alineatul (1), în conformitate cu regulamentele specifice.
- (2) Fiecare program național propus acoperă exercițiile financiare ale perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020 și este alcătuit din următoarele elemente:
- (a) o descriere a situației de referință din statul membru, completată cu informațiile concrete necesare pentru evaluarea corectă a cerințelor;
 - (b) o analiză a cerințelor din cadrul statului membru și obiectivele naționale menite să răspundă acestor necesități în cursul perioadei acoperite de program;
 - (c) o strategie adecvată care să identifice obiectivele care trebuie urmărite cu sprijinul bugetului Uniunii, cu rezultate de obținut pentru realizarea acestora, un calendar orientativ și exemple de acțiuni preconizate în vederea realizării obiectivelor respective;
 - (d) o descriere a modului în care sunt acoperite obiectivele regulamentelor specifice;
 - (e) mecanismele care asigură coordonarea între instrumentele instituite de regulamentele specifice și alte instrumente naționale și ale Uniunii;
 - (f) informații privind cadrul de monitorizare și de evaluare ce urmează a fi stabilit și indicatorii care urmează să fie utilizați pentru măsurarea progreselor realizate în punerea în aplicare a obiectivelor urmărite în raport cu situația de referință din statul membru;
 - (g) dispozițiile de punere în aplicare a programului național, în care se prevede identificarea autorităților competente și o descriere sumară a sistemului de gestionare și control preconizat;
 - (h) o descriere sumară a abordării alese pentru aplicarea principiului parteneriatului prevăzut la articolul 12;
 - (i) un proiect de plan de finanțare, defalcat orientativ pe fiecare exercițiu financiar al perioadei respective, inclusiv indicarea cheltuielilor cu asistența tehnică;
 - (j) mecanismele și metodele care urmează a fi utilizate pentru publicitatea programului național.
- (3) Statele membre prezintă Comisiei propunerile de program național în cel mult trei luni de la încheierea dialogului politic menționat la articolul 13.
- (4) Comisia adoptă prin acte de punere în aplicare modelul pentru elaborarea programelor naționale. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 59 alineatul (3).
- (5) Înainte de aprobarea unui program național propus, Comisia examinează:
- (a) coerența acestuia cu obiectivele regulamentelor specifice și cu rezultatul dialogului politic menționat la articolul 13 alineatul (1);
 - (b) distribuția finanțării din partea Uniunii între obiective ținând cont de cerințele regulamentului specific și, după caz, justificarea oricărei devieri de la procente minime stabilite în regulamentele specifice.
 - (c) relevanța obiectivelor, a rezultatelor de obținut, a indicatorilor, a calendarului și a exemplelor de acțiuni prevăzute în programul național propus, din perspectiva strategiei preconizate de statele membre;
 - (d) relevanța dispozițiilor de punere în aplicare menționate la alineatul (2) litera (g), din perspectiva acțiunilor preconizate;
 - (e) respectarea de către programul propus a dreptului Uniunii;

- (f) complementaritatea cu sprijinul acordat de alte fonduri ale Uniunii, inclusiv de Fondul social european;
- (g) după caz, în temeiul unui anumit regulament, pentru obiective și exemple de acțiuni în țări terțe sau în ceea ce privește țările terțe, coerența cu principiile și obiectivele generale ale acțiunii externe și politici externe ale Uniunii referitoare la țara sau regiunea în cauză.
- (6) Comisia formulează observații în termen de trei luni de la data prezentării programului național propus. În cazul în care consideră că programul național propus nu este în concordanță cu obiectivele regulamentului specific din perspectiva strategiei naționale sau că finanțarea din partea Uniunii care urmează a fi alocată acestor obiective este insuficientă sau că programul nu respectă dreptul Uniunii, Comisia invită statul membru respectiv să furnizeze toate informațiile suplimentare necesare și, după caz, să modifice programul național propus.
- (7) Comisia aprobă, fiecare program național în termen de cel mult șase luni de la prezentarea oficială de către statul membru, cu condiția de a se ține seama în mod satisfăcător de toate observațiile formulate de Comisie.
- (8) Fără a aduce atingere alineatului (7), Comisia informează Parlamentul European cu privire la rezultatul global al aplicării alineatelor (5) și (6), inclusiv cu privire la respectarea sau derogarea de la procente minime stabilite pentru fiecare obiectiv în regulamentele specifice relevante.
- (9) Ținând seama de împrejurările nou apărute sau neprevăzute, un program național aprobat poate fi reexaminat, la inițiativa Comisiei sau a statului membru în cauză și, dacă este necesar, poate fi revizuit pentru restul perioadei de programare.

Articolul 15

Reexaminarea intermediară

- (1) În 2018, Comisia și fiecare stat membru reexaminează situația, din perspectiva rapoartelor de evaluare intermediare prezentate de statele membre în conformitate cu articolul 57 alineatul (1) litera (a) și a evoluțiilor apărute în politicile Uniunii și în statul membru în cauză.
- (2) În urma reexaminării menționate la alineatul (1) și din perspectiva rezultatului acesteia, programele naționale pot fi revizuite.
- (3) Dispozițiile prevăzute la articolul 14 privind pregătirea și aprobarea programelor naționale se aplică *mutatis mutandis* elaborării și aprobării programelor naționale revizuite.
- (4) După finalizarea reexaminării intermediare și ca parte a evaluării intermediare menționate la articolul 57 alineatul (2) litera (a), Comisia prezintă un raport cu privire la reexaminarea intermediară Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

Articolul 16

Structura de finanțare

- (1) Contribuțiile financiare prevăzute în cadrul programelor naționale se acordă sub formă de granturi.
- (2) Acțiunile susținute în cadrul programelor naționale sunt cofinanțate din surse publice sau private, nu au scop lucrativ și nu fac obiectul finanțării din alte surse acoperite de bugetul Uniunii.
- (3) Contribuția de la bugetul Uniunii nu depășește 75 % din totalul cheltuielilor eligibile ale unui proiect.
- (4) Contribuția de la bugetul Uniunii poate fi majorată la 90 % în cadrul unor acțiuni specifice sau al unor priorități strategice, astfel cum sunt definite în regulamentele specifice.
- (5) De asemenea, contribuția de la bugetul Uniunii poate fi majorată la 90 % în circumstanțe excepționale justificate în mod corespunzător, de exemplu atunci când, în caz contrar, din cauza presiunii economice asupra bugetului național, proiectele nu ar fi aplicate și obiectivele programului național nu ar fi îndeplinite.
- (6) Contribuția de la bugetul Uniunii pentru asistență tehnică la inițiativa statelor membre se poate ridica la 100 % din totalul cheltuielilor eligibile.

*Articolul 17***Principii generale de eligibilitate**

- (1) Eligibilitatea cheltuielilor se stabilește pe baza reglementărilor naționale, cu excepția cazului în care se prevăd dispoziții specifice în prezentul regulament sau în regulamentele specifice.
- (2) În conformitate cu regulamentele specifice, pentru a fi eligibile, cheltuielile trebuie:
- (a) să se încadreze în domeniul de aplicare a regulamentelor specifice și să răspundă obiectivelor acestora;
 - (b) să fie necesare pentru desfășurarea activităților care fac obiectul proiectului în cauză;
 - (c) să fie rezonabile și să respecte principiile bunei gestiuni financiare, în special raportul calitate/preț și cost/eficiență.
- (3) Cheltuielile sunt eligibile pentru sprijin în temeiul regulamentului specific dacă:
- (a) au fost efectuate de beneficiar între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2022; și
 - (b) au fost achitate de către autoritatea responsabilă desemnată între 1 ianuarie 2014 și 30 iunie 2023.
- (4) Prin derogare de la alineatul (3), cheltuielile efectuate în 2014 sunt și ele eligibile dacă au fost plătite de autoritatea responsabilă înainte de desemnarea sa oficială în conformitate cu articolul 26, cu condiția ca sistemele de gestionare și control aplicate înainte de desemnarea oficială să fie, în esență, aceleași cu cele în vigoare după desemnarea oficială a autorității responsabile.
- (5) Cheltuielile incluse în cererile de plată ale beneficiarului către autoritatea responsabilă sunt însoțite de facturi sau documente contabile cu valoare doveditoare echivalentă, cu excepția formelor de sprijin, conform articolului 18 alineatul (1) literele (b), (c) și (d). Pentru astfel de forme de sprijin, prin derogare de la alineatul (3) din prezentul articol, valorile incluse în cererea de plată reprezintă costul rambursat beneficiarului de către autoritatea responsabilă.
- (6) Veniturile nete generate direct de un proiect în cursul implementării lui, care nu au fost luate în considerare la data aprobării proiectului, se deduc din cheltuielile eligibile ale proiectului cel târziu în cererea finală de plată prezentată de beneficiar.

*Articolul 18***Cheltuielile eligibile**

- (1) Cheltuielile eligibile pot fi rambursate în următoarele moduri:
- (a) rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv, împreună cu amortizarea, după caz;
 - (b) bareme standard pentru costurile unitare;
 - (c) sume forfetare;
 - (d) finanțare forfetară, stabilită prin aplicarea unui procentaj la una sau mai multe categorii definite de costuri.
- (2) Opțiunile menționate la alineatul (1) pot fi combinate atunci când fiecare acoperă categorii diferite de costuri sau atunci când sunt utilizate pentru proiecte diferite care se înscriu într-o acțiune sau pentru etape succesive ale unei acțiuni.
- (3) În cazul în care un proiect este pus în aplicare exclusiv prin achiziții publice de lucrări, de bunuri sau servicii, se aplică doar alineatul (1) litera (a). Atunci când achizițiile publice în cadrul unui proiect se limitează la anumite categorii de costuri, se pot aplica toate opțiunile menționate la alineatul (1).
- (4) Cuantumul menționate la alineatul (1) literele (b), (c) și (d) se stabilesc într-una din următoarele modalități:
- (a) o metodă de calcul justă, echitabilă și verificabilă, bazată pe:
 - (i) date statistice sau alte informații obiective;

- (ii) datele istorice verificate privind beneficiarii individuali; sau
- (iii) aplicarea practicilor uzuale de contabilizare a costurilor ale beneficiarilor individuali;
- (b) în conformitate cu normele de aplicare a baremului corespunzător de costuri unitare, sume forfetare și rate forfetare aplicabile în cadrul politicilor Uniunii unui tip similar de proiect și beneficiar;
- (c) în conformitate cu normele de aplicare a baremului corespunzător de costuri unitare, sume forfetare și rate forfetare aplicate în cadrul sistemelor de granturi finanțate integral de statul membru respectiv pentru un tip similar de proiect și de beneficiar.
- (5) Documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru fiecare proiect prevede metoda care trebuie aplicată pentru determinarea costurilor proiectului și condițiile pentru plata grantului.
- (6) În cazul în care punerea în aplicare a unui proiect generează costuri indirecte, acestea pot fi calculate ca sumă forfetară într-una din următoarele modalități:
 - (a) o rată forfetară de până la 25 % din costurile directe eligibile, cu condiția ca rata să se calculeze pe baza unei metode de calcul corecte, echitabile și verificabile sau a unei metode aplicate în cadrul sistemelor de granturi finanțate în întregime de statul membru pentru un tip similar de proiect sau de beneficiar;
 - (b) o rată forfetară de maxim 15 % din costurile de personal directe eligibile fără ca statului membru respectiv să i se impună să execute vreun calcul în vederea determinării ratei aplicabile;
 - (c) o rată forfetară aplicată costurilor directe eligibile pe baza metodelor existente și a ratelor corespunzătoare, aplicabile în cadrul politicilor Uniunii pentru un tip similar de proiect și de beneficiar.
- (7) Pentru determinarea costurilor cu personalul legate de punerea în aplicare a unui proiect, rata orară aplicabilă se poate calcula prin împărțirea ultimelor costuri brute anuale documentate cu forța de muncă la 1 720 de ore.
- (8) În plus față de metodele prevăzute la alineatul (4), atunci când contribuția de la bugetul Uniunii nu depășește 100 000 EUR, sumele menționate la alineatul (1) literele (b), (c) și (d) pot fi determinate de la caz la caz prin trimitere la un proiect de buget convenit *ex ante* de către autoritatea responsabilă.
- (9) Costurile cu amortizarea pot fi considerate eligibile dacă se îndeplinesc următoarele condiții:
 - (a) normele de eligibilitate ale programului național permit acest lucru;
 - (b) valoarea cheltuielilor este dovedită corespunzător prin documente justificative cu valoare doveditoare echivalentă cu a facturilor pentru costurile eligibile în cazul rambursării sub forma menționată la alineatul (1) litera (a);
 - (c) costurile se referă exclusiv la perioada de sprijin pentru proiectul respectiv;
 - (d) sprijinul de la bugetul Uniunii nu a contribuit la achiziționarea activelor amortizate.
- (10) Fără a se aduce atingere articolului 43, în sensul alineatului (8) din prezentul articol, statele membre a căror monedă nu este euro pot utiliza rata de conversie la euro fixată la data aprobării proiectului sau la data semnării acordului privind proiectul pe baza ratei de schimb contabile lunare publicate electronic de către Comisie. Rata de conversie la euro nu se modifică pe parcursul proiectului.

Articolul 19

Cheltuieli neeligibile

Următoarele costuri nu sunt eligibile pentru o contribuție de la bugetul Uniunii în temeiul regulamentelor specifice:

- (a) dobânzi debitoare;
- (b) achiziționarea unui teren viran;

- (c) achiziționarea unui teren construit, în cazul în care terenul este necesar pentru implementarea proiectului, la nivelul unei sume care depășește 10 % din cheltuielile eligibile totale pentru proiectul în cauză;
- (d) taxa pe valoarea adăugată (TVA) cu excepția cazului în care aceasta nu se recuperează în temeiul legislației naționale în materie de TVA.

Articolul 20

Asistența tehnică la inițiativa statelor membre

- (1) La inițiativa unui stat membru, pentru fiecare program național, regulamentele specifice pot sprijini acțiunile de pregătire, gestionare, monitorizare, evaluare, informare și comunicare, colaborarea în rețea, auditul și controlul, precum și măsurile de consolidare a capacității administrative pentru punerea în aplicare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice.
- (2) Măsurile menționate la alineatul (1) pot cuprinde:
 - (a) cheltuieli legate de pregătirea, selecția, evaluarea, gestionarea și monitorizarea programului, acțiunilor sau proiectelor;
 - (b) cheltuieli legate de audituri și de controale la fața locului ale acțiunilor sau proiectelor;
 - (c) cheltuieli legate de evaluările programului, acțiunilor sau proiectelor;
 - (d) cheltuieli legate de informare, diseminare și transparență în ceea ce privește programul, acțiunile sau proiectele, inclusiv cheltuieli determinate de aplicarea articolului 53 și cheltuieli pentru campanii de informare și conștientizare cu privire la scopul programului organizate, printre altele, la nivel local;
 - (e) cheltuieli pentru achiziționarea, instalarea și întreținerea sistemelor computerizate pentru gestionarea, monitorizarea și evaluarea prezentului regulament și a regulamentelor specifice;
 - (f) cheltuieli pentru ședințele comitetelor și subcomitetelor de monitorizare în legătură cu punerea în aplicare a acțiunilor, inclusiv costurile experților și ale altor participanți la aceste comitete și inclusiv ale participanților din țări terțe, în cazul în care prezența acestora este esențială pentru punerea în aplicare efectivă a programelor, acțiunilor sau proiectelor;
 - (g) cheltuieli pentru consolidarea capacității administrative în vederea punerii în aplicare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice.
- (3) Creditele pot fi utilizate de statele membre pentru a sprijini acțiunile de reducere a sarcinii administrative pentru beneficiari și autoritățile competente menționate la articolul 25, inclusiv sistemele electronice pentru schimbul de date, precum și acțiunile de consolidare a capacității autorităților statelor membre și a beneficiarilor de a administra și de a utiliza ajutorul prevăzut de regulamentele specifice.
- (4) Acțiunile pot avea în vedere, de asemenea, cadrele financiare precedente și ulterioare.
- (5) Atunci când una sau mai multe autorități competente sunt comune pentru două sau mai multe dintre programele naționale, creditele pentru cheltuielile aferente asistenței tehnice pentru fiecare program pot fi fuzionate parțial sau integral.

SECȚIUNEA 2

Gestionare și control

Articolul 21

Principiile generale ale sistemelor de gestionare și control

Pentru punerea în aplicare a programului său național, fiecare stat membru instituie sisteme de gestionare și control care asigură:

- (a) descrierea funcțiilor fiecăreia dintre autoritățile implicate în gestionare și control, precum și repartizarea funcțiilor în cadrul fiecărei autorități;
- (b) respectarea principiului separării funcțiilor între aceste autorități și în cadrul acestora;

- (c) proceduri menite să garanteze corectitudinea și regularitatea cheltuielilor declarate;
- (d) sisteme informatice contabile, de stocare și transmitere a datelor financiare și a datelor privind indicatorii, de monitorizare și de raportare;
- (e) sisteme de raportare și monitorizare, în cazul în care autoritatea responsabilă încredințează îndeplinirea sarcinilor unui alt organism;
- (f) dispoziții privind auditul funcționării sistemelor de gestiune și control;
- (g) sisteme și proceduri care garantează o pistă de audit adecvată;
- (h) prevenirea, identificarea și corectarea neregulilor, inclusiv a fraudei, precum și recuperarea sumelor plătite necuvenit, împreună cu dobânzile de întârziere.

Articolul 22

Responsabilitățile în gestiunea partajată

În conformitate cu principiul gestiunii partajate, statele membre și Comisia răspund de gestiunea și controlul programelor naționale în conformitate cu responsabilitățile lor respective prevăzute în prezentul regulament și în regulamentele specifice.

Articolul 23

Responsabilitățile beneficiarilor

Beneficiarii cooperează pe deplin cu Comisia și cu autoritățile competente în exercitarea de către acestea a funcțiilor și a sarcinilor care le revin în legătură cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice.

Articolul 24

Responsabilitățile statelor membre

- (1) Statele membre îndeplinesc obligațiile de gestiune, de control și de audit și își asumă responsabilitățile aferente care sunt stabilite de normele privind gestiunea partajată prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și în prezentul regulament.
- (2) Statele membre asigură că propriile sisteme de gestionare și control al programelor naționale sunt configurate în conformitate cu prezentul regulament și că funcționarea acestor sisteme este eficientă.
- (3) Statele membre alocă resurse suficiente pentru ca fiecare autoritate competentă să își poată îndeplini funcțiile pe toată durata perioadei de programare.
- (4) Statele membre instituie norme și proceduri transparente pentru selectarea și punerea în aplicare a proiectelor în conformitate cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice.
- (5) Toate schimburile oficiale de informații între statul membru și Comisie se efectuează prin intermediul unui sistem de schimb electronic de date. Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care se stabilesc clauzele și condițiile pe care trebuie să le respecte respectivul sistem de schimb electronic de date. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 59 alineatul (3).

Articolul 25

Autoritățile competente

- (1) În sensul prezentului regulament și al regulamentelor specifice, reprezintă autoritate competentă:
 - (a) o autoritate responsabilă: un organism din sectorul public al statului membru respectiv, care este organismul desemnat în sensul articolului 59 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și care este unicul responsabil de buna gestionare și controlul programului național și răspunde de întreaga comunicare cu Comisia;

- (b) o autoritate de audit: o autoritate publică națională sau un organism public național, independente din punct de vedere funcțional de autoritatea responsabilă și care răspund de emiterea anuală a avizului prevăzut la articolul 59 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- (c) după caz, una sau mai multe autorități delegate: orice organism public sau privat care desfășoară anumite sarcini ale autorităților responsabile care intră în atribuțiile acestora.
- (2) Fiecare stat membru stabilește norme care reglementează relațiile dintre autoritățile menționate la alineatul (1) și raporturile acestora cu Comisia.

Articolul 26

Desemnarea autorităților responsabile

- (1) În conformitate cu articolul 59 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, statele membre notifică Comisiei desemnarea oficială la nivel ministerial a autorităților responsabile în statele membre de gestionarea și controlul cheltuielilor în temeiul prezentului regulament cât mai curând posibil după aprobarea programului național.
- (2) Desemnarea menționată la alineatul (1) are loc sub rezerva respectării de către organism a criteriilor de desemnare privind mediul intern, activitățile de control, informare, comunicare și monitorizare stabilite prin sau pe baza prezentului regulament.
- (3) Desemnarea autorității responsabile se bazează pe avizul unui organism de audit, care poate fi autoritatea de audit, care evaluează dacă autoritatea responsabilă se conformează criteriilor de desemnare. Organismul respectiv poate fi instituția publică autonomă răspunzătoare pentru monitorizarea, evaluarea și auditarea administrației. Organismul de audit funcționează independent de autoritatea responsabilă și își desfășoară activitatea în conformitate cu standarde de auditare recunoscute la nivel internațional. În conformitate cu articolul 59 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, statele membre își pot baza decizia de desemnare pe aprecierea dacă sistemele de gestionare și control sunt în esență aceleași cu cele deja existente în perioada anterioară și dacă acestea au funcționat cu eficacitate. În cazul în care rezultatele auditului și ale controalelor existente arată că organismele desemnate nu mai respectă criteriile de desemnare, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că deficiențele acestor organisme în executarea sarcinilor sunt remediate, inclusiv prin retragerea desemnării.
- (4) Pentru a asigura buna funcționare a acestui sistem, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 58 în ceea ce privește:
- (a) condițiile minime pentru desemnarea autorităților responsabile în ceea ce privește mediul intern, activitățile de control, informarea și comunicarea și monitorizarea, precum și normele privind procedura de desemnare și de retragere a desemnării;
- (b) normele privind supravegherea și procedura de reexaminare a desemnării autorităților responsabile;
- (c) obligațiile autorităților responsabile în ceea ce privește intervenția publică, precum și conținutul atribuțiilor care le revin în materie de gestionare și control.

Articolul 27

Principii generale privind controalele efectuate de autoritățile responsabile

- (1) Autoritățile responsabile efectuează un control administrativ sistematic al tuturor cheltuielilor legate de cererile de plată finale primite de la beneficiari declarate în conturile anuale și suplimentează controlul respectiv cu controale la fața locului, inclusiv, după caz, controale neanunțate la fața locului, în vederea obținerii unui nivel suficient de asigurare.
- (2) În ceea ce privește controalele la fața locului, autoritatea responsabilă își extrage eșantionul pentru control din întreaga populație de beneficiari care include, atunci când este cazul, o parte aleatorie și o parte care ia în calcul riscul, pentru a obține o rată de eroare reprezentativă și un nivel de încredere minim, în același timp fiind vizate erorile cele mai mari.
- (3) Autoritatea responsabilă întocmește un raport de control pentru fiecare control la fața locului.

(4) Atunci când se constată că problemele identificate sunt de natură sistemică și, prin urmare, pot prezenta un risc pentru alte proiecte, autoritatea responsabilă asigură desfășurarea unei examinări ulterioare, inclusiv, dacă este cazul, controale suplimentare, pentru a se stabili amploarea acestor probleme și dacă rata de eroare depășește pragul de acceptabilitate. Autoritatea responsabilă ia măsurile de prevenție și corecție necesare și le comunică Comisiei în rezumatul menționat la articolul 59 alineatul (5) primul paragraf litera (b) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

(5) Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, normele necesare pentru a se realiza aplicarea uniformă a articolului menționat. Aceste norme se pot referi, în special, la următoarele:

- (a) norme privind controalele administrative și controalele la fața locului, inclusiv controalele neanunțate la fața locului, care trebuie efectuate de autoritatea responsabilă cu privire la respectarea obligațiilor, a angajamentelor și normelor de eligibilitate care rezultă din aplicarea prezentului regulament și a regulamentelor specifice, inclusiv norme referitoare la durata păstrării documentelor justificative;
- (b) norme privind nivelul minim al controalelor la fața locului necesare pentru o gestionare eficientă a riscurilor, precum și condițiile în care statele membre trebuie să crească numărul acestor controale sau în care îl pot reduce, dacă sistemele de gestionare și control funcționează corespunzător, iar ratele de eroare sunt la un nivel acceptabil;
- (c) norme și metode de raportare a controalelor și verificărilor efectuate, precum și rezultatele acestora.

Actele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 59 alineatul (3).

Articolul 28

Plățile către beneficiari

Autoritățile responsabile se asigură că beneficiarii primesc suma totală datorată din sprijinul public cât mai repede posibil și în întregime. Nu se deduc și nu se rețin sume și nu se percep taxe specifice sau alte taxe cu efect echivalent care ar reduce sumele respective datorate beneficiarilor.

Articolul 29

Funcțiile autorității de audit

(1) Pentru a susține avizul acordat în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, autoritatea de audit se asigură că se efectuează audituri ale sistemelor de gestiune și control și pe un eșantion adecvat de cheltuieli prevăzute în conturile anuale. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 58 din prezentul regulament, cu privire la statutul autorităților de audit, precum și cu privire la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească aceste audituri.

(2) În cazul în care auditurile sunt efectuate de un alt organism decât autoritatea de audit, aceasta se asigură că organismul respectiv dispune de experiența specializată și de independența funcțională necesară.

(3) Autoritatea de audit se asigură că lucrările de audit sunt conforme cu standardele de auditare recunoscute la nivel internațional.

Articolul 30

Cooperarea cu autoritățile de audit

(1) Comisia cooperează cu autoritățile de audit în vederea coordonării planurilor și metodelor de audit ale acestora și procedează cât mai repede posibil la un schimb de rezultate privind auditurile efectuate cu privire la sistemele de gestiune și control, cu scopul de a utiliza în mod optim și proporțional resursele de control și de a evita duplicarea nejustificată a activității.

(2) Comisia și autoritățile de audit se reunesc cu regularitate pentru a face schimb de opinii cu privire la aspectele referitoare la îmbunătățirea sistemelor de gestiune și control.

Articolul 31

Controale și audituri efectuate de Comisie

(1) Comisia, pe baza informațiilor disponibile, ținând seama inclusiv de procedura de nominalizare, de cererile de plată a soldului anual astfel cum sunt menționate la articolul 44, de rapoartele anuale de punere în aplicare și de auditurile realizate de organismele naționale și ale Uniunii, stabilește dacă statele membre au instituit sisteme de gestiune și control conforme cu prezentul regulament și dacă aceste sisteme funcționează în mod eficient pe durata punerii în aplicare a programelor naționale.

(2) Fără a aduce atingere auditurilor efectuate de statele membre, funcționarii Comisiei sau reprezentanții autorizați ai Comisiei pot efectua audituri sau controale la fața locului cu condiția să transmită autorității naționale competente un preaviz de cel puțin 12 zile lucrătoare, cu excepția cazurilor de urgență. Comisia respectă principiul proporționalității, având în vedere necesitatea de a evita duplicarea nejustificată a auditurilor sau a controalelor realizate de către statele membre, nivelul de risc pentru bugetul Uniunii și necesitatea de a reduce sarcina administrativă impusă beneficiarilor. Funcționarii statului membru sau reprezentanții autorizați ai acestora pot participa la astfel de audituri sau controale.

(3) Domeniul de aplicare al auditurilor sau controalelor poate include, în special:

- (a) verificarea funcționării efective a sistemelor de gestiune și control în cadrul unui program național sau al unei părți din acesta;
- (b) conformitatea practicilor administrative cu normele Uniunii;
- (c) existența documentelor justificative necesare și corelarea lor cu acțiunile sprijinite în cadrul programelor naționale;
- (d) condițiile în care s-au desfășurat și controlat acțiunile;
- (e) o evaluare a bunei gestiuni financiare a acțiunilor și/sau a programului național.

(4) Funcționarii Comisiei sau reprezentanții autorizați ai acestora, abilitați în mod corespunzător pentru a efectua audituri sau controale la fața locului, au acces la toate evidențele, documentele și metadatele necesare, indiferent de mediul de stocare a acestora, care au legătură cu proiectele și cu asistența tehnică sau cu sistemele de gestiune și control. Statele membre furnizează Comisiei copii ale unor astfel de evidențe, documente și metadate, la cerere. Competențele prevăzute la prezentul alineat nu afectează aplicarea dispozițiilor naționale care rezervă anumite acte agenților special desemnați de legislația națională. Funcționarii Comisiei sau reprezentanții săi autorizați nu participă, printre altele, la vizite la domiciliu sau la interogarea oficială a persoanelor în temeiul legislației naționale. Cu toate acestea, ei au acces la informațiile obținute în acest mod, fără a aduce atingere competențelor instanțelor judecătorești naționale și respectând pe deplin drepturile fundamentale ale subiecților juridici în cauză.

(5) La cererea Comisiei și cu acordul statului membru, organismele competente ale statului membru respectiv întreprind controale sau anchete suplimentare privind acțiunile care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament. Agenții Comisiei sau persoanele delegate de Comisie pot lua parte la aceste controale. În scopul îmbunătățirii controalelor, Comisia poate solicita ajutorul autorităților statelor membre respective pentru efectuarea anumitor controale sau anchete, cu acordul statelor membre în cauză.

(6) Comisia poate cere unui stat membru să întreprindă acțiunile necesare pentru a asigura funcționarea eficientă a sistemelor sale de gestionare și control sau corectitudinea cheltuielilor, în conformitate cu normele aplicabile.

SECȚIUNEA 3

Gestionarea financiară

Articolul 32

Angajamentele bugetare

(1) Angajamentele bugetare ale Uniunii aferente fiecărui program național se realizează în tranșe anuale în perioada 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020.

(2) Decizia Comisiei de aprobare a unui program constituie decizia de finanțare în sensul articolului 84 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și, odată notificată către statul membru respectiv, constituie un angajament juridic în sensul regulamentului menționat.

(3) Pentru fiecare program național, angajamentul bugetar pentru prima tranșă are loc după aprobarea programului național de către Comisie.

(4) Angajamentele bugetare pentru tranșele ulterioare se efectuează de către Comisie înaintea datei de 1 mai a fiecărui an, pe baza deciziei menționate la alineatul (2) din prezentul articol, cu excepția cazurilor în care se aplică articolul 16 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

*Articolul 33***Norme comune privind plățile**

- (1) Plățile efectuate de Comisie din contribuția bugetului Uniunii la programul național se efectuează în conformitate cu creditele bugetare și sub rezerva disponibilității fondurilor. Fiecare plată este afectată celui mai vechi angajament bugetar deschis.
- (2) Plățile se efectuează sub formă de prefinanțare inițială, prefinanțare anuală, plăți ale soldului anual și plăți ale soldului final.
- (3) Se aplică articolul 90 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

*Articolul 34***Acumularea prefinanțărilor inițiale și a soldurilor anuale**

- (1) Totalul plății de prefinanțare inițiale și al plăților soldului anual nu depășește 95 % din contribuția de la bugetul UE pentru programul național respectiv.
- (2) În cazul în care se atinge plafonul de 95 %, statele membre pot continua să transmită Comisiei cereri de plată.

*Articolul 35***Dispoziții privind prefinanțarea**

- (1) În urma deciziei Comisiei de aprobare a programului național, Comisia plătește, în termen de patru luni, autorității responsabile desemnate o sumă de prefinanțare inițială pentru întreaga perioadă de programare. Această sumă de prefinanțare inițială reprezintă 4 % din contribuția totală de la bugetul Uniunii pentru programul național respectiv. Aceasta poate fi împărțită în două tranșe, în funcție de disponibilitatea bugetară.
- (2) O sumă de prefinanțare anuală reprezentând 3 % din contribuția totală de la bugetul Uniunii la programul național în cauză se plătește înainte de data de 1 februarie 2015. În anii perioadei 2016-2022 aceasta reprezintă 5 % din contribuția totală de la bugetul Uniunii pentru programul național respectiv.
- (3) În cazul în care un program național este aprobat în 2015 sau mai târziu, prefinanțarea inițială și prefinanțarea anuală se plătesc în cel mult 60 de zile de la aprobarea programului național, în funcție de disponibilitatea bugetară.
- (4) În cazul modificării contribuției totale de la bugetul Uniunii la un program național, sumele inițiale și cele anuale prefinanțate se revizuiesc în consecință și se reflectă în decizia de finanțare.
- (5) Prefinanțarea se utilizează pentru efectuarea plăților către beneficiarii care pun în aplicare programul național, precum și pentru cheltuielile autorităților competente legate de asistența tehnică. În acest scop, prefinanțarea se pune la dispoziție fără întârziere autorității responsabile.

*Articolul 36***Verificarea și închiderea conturilor aferente prefinanțării**

- (1) Suma plătită cu titlu de prefinanțare inițială se descarcă în întregime din conturile Comisiei în conformitate cu articolul 40, cel târziu la data închiderii programului național.
- (2) Suma plătită cu titlu de prefinanțare inițială se lichidează din conturile Comisiei în conformitate cu articolul 39.
- (3) Suma totală plătită cu titlu de prefinanțare se rambursează Comisiei în cazul în care nu se trimite, în termen de 36 de luni de la data la care Comisia plătește prima tranșă din suma reprezentând prefinanțarea inițială, nicio cerere de plată în conformitate cu articolul 44.
- (4) Dobânda aferentă prefinanțării inițiale se alocă programului național în cauză și se deduce din suma cheltuielilor publice înscrise în ultima cerere de plată.

*Articolul 37***Alocarea internă a veniturilor**

(1) Se consideră venituri alocate intern în sensul articolului 21 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 următoarele:

- (i) sumele care se plătesc la bugetul Uniunii în temeiul articolelor 45 și 47 din prezentul regulament, inclusiv dobânda la acestea;
- (ii) sumele care se plătesc la bugetul Uniunii după închiderea programelor în cadrul financiar multianual precedent, inclusiv dobânda la acestea.

(2) Sumele menționate la alineatul (1) se plătesc la bugetul Uniunii și, în eventualitatea reutilizării, se folosesc în primă instanță pentru finanțarea cheltuielilor în temeiul regulamentelor specifice.

*Articolul 38***Definiția exercițiului financiar**

În sensul prezentului regulament, exercițiul financiar, astfel cum este menționat la articolul 59 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, acoperă cheltuielile efectuate și veniturile încasate și înregistrate în conturile autorității responsabile în perioada care începe la 16 octombrie a anului „N-1” și se sfârșește la data de 15 octombrie a anului „N”.

*Articolul 39***Plata soldului anual**

(1) Comisia face plata soldului anual pe baza planului financiar în vigoare, a conturilor anuale pentru exercițiul financiar corespunzător al programului național și a hotărârii corespunzătoare de închidere a conturilor.

(2) Conturile anuale acoperă plățile efectuate de autoritatea responsabilă, inclusiv plățile legate de asistența tehnică, în cursul exercițiului financiar pentru care au fost îndeplinite cerințele de control menționate la articolul 27.

(3) În funcție de disponibilitatea bugetară, soldul anual se plătește în termen de cel mult șase luni de la data la care informațiile și documentele menționate la articolul 44 alineatul (1) și la articolul 54 sunt considerate acceptate de către Comisie, precum și de la data închiderii conturilor anuale cele mai recente.

*Articolul 40***Închiderea programului**

(1) Până la 31 decembrie 2023, statele membre prezintă următoarele documente:

- (a) informațiile necesare pentru ultimele conturi anuale, în conformitate cu articolul 44 alineatul (1);
- (b) o cerere de plată a soldului final; și
- (c) raportul final privind implementarea programului național menționat la articolul 54 alineatul (1).

(2) Plățile efectuate de autoritatea responsabilă în perioada 16 octombrie 2022-30 iunie 2023 se includ în ultimele conturi anuale.

(3) După primirea documentelor menționate la alineatul (1), Comisia efectuează plata soldului final, pe baza planului financiar în vigoare, a ultimelor conturi anuale și a deciziei de închidere corespunzătoare.

(4) În funcție de disponibilitatea bugetară, soldul final se plătește în termen de cel mult trei luni de la data închiderii conturilor ultimului exercițiu financiar sau în termen de o lună de la data acceptării raportului final de implementare, oricare dintre aceste date este mai recentă. Sumele care încă sunt angajate după data plății soldului se dezangajează de către Comisie în termen de șase luni, fără a aduce atingere articolului 52.

*Articolul 41***Întreruperea termenului de plată**

(1) Termenul de plată care urmează unei cereri de plată poate fi întreruptă de către ordonatorul de credite delegat, în sensul Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, pentru o perioadă maximă de șase luni, în cazul în care cel puțin una dintre următoarele condiții este îndeplinită:

- (a) în urma unor informații furnizate de un organism de audit național sau al Uniunii, există dovezi clare care indică o deficiență semnificativă în funcționarea sistemului de gestiune și control;
- (b) ordonatorul de credite delegat trebuie să efectueze verificări suplimentare în urma informațiilor care îi sunt aduse la cunoștință și îi semnalează că cheltuielile indicate într-o cerere de plată sunt legate de o neregulă având consecințe financiare grave;
- (c) unul sau mai multe dintre documentele necesare în conformitate cu articolul 44 alineatul (1) nu au fost transmise.

Statul membru poate fi de acord cu prelungirea perioadei de întrerupere cu încă trei luni.

(2) Ordonatorul de credite delegat limitează perioada de întrerupere la o parte din cheltuielile acoperite de cererea de plată afectată de elementele menționate la alineatul (1) primul paragraf, cu excepția cazului în care este imposibil să se identifice partea din cheltuieli care este afectată. Ordonatorul de credite delegat informează de îndată, în scris, statul membru și autoritatea responsabilă în legătură cu motivul întreruperii și le solicită să remedieze situația. Ordonatorul de credite delegat pune capăt întreruperii imediat ce au fost luate măsurile necesare.

*Articolul 42***Suspendarea plăților**

(1) Soldul anual poate fi suspendat în totalitate sau în parte de către Comisie, în cazul în care:

- (a) există o neregulă gravă în funcționarea efectivă a sistemului de gestiune și control al programului național, care a pus în pericol contribuția Uniunii la programul național și pentru care nu au fost luate măsuri de corecție;
- (b) cheltuielile prezentate în conturile anuale sunt legate de o neregulă care are consecințe financiare grave și care nu a fost corectată; sau
- (c) statul membru nu a reușit să ia măsurile necesare pentru remedierea situației care a dat naștere la o întrerupere în temeiul articolului 41.

(2) Comisia poate decide suspendarea totală sau parțială a unui sold anual, după ce a acordat statului membru respectiv posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

(3) Comisia încetează suspendarea totală sau parțială a unui sold anual dacă respectivul stat membru a luat măsurile necesare pentru a permite încetarea suspendării.

*Articolul 43***Utilizarea monedei euro**

(1) Sumele prevăzute în programele naționale prezentate de statele membre, previziunile de cheltuieli, declarațiile de cheltuieli, cererile de plată, conturile anuale și cheltuielile menționate în rapoartele de punere în aplicare anuale și finale sunt exprimate în euro.

(2) Statele membre a căror monedă, la data înaintării cererii de plată, nu este euro, convertesc în euro sumele reprezentând cheltuielile exprimate în monedă națională. Sumele respective se convertesc în euro pe baza ratei de schimb contabile lunare a Comisiei din luna în care cheltuielile respective au fost înregistrate în contabilitatea autorității responsabile a programului național în cauză. Comisia publică în fiecare lună cursul de schimb, în format electronic.

(3) În cazul în care euro devine moneda unui stat membru, procedura de conversie stabilită la alineatul (2) continuă să se aplice tuturor cheltuielilor înregistrate în contabilitate de către autoritatea responsabilă înainte de data intrării în vigoare a ratei de conversie fixe dintre moneda națională și euro.

SECȚIUNEA 4

Verificarea și închiderea conturilor și corecțiile financiare

Articolul 44

Solicitarea plății soldului anual

(1) Până la 15 februarie din anul următor exercițiului financiar, fiecare stat membru transmite Comisiei documentele și informațiile solicitate în temeiul articolului 59 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Documentele transmise reprezintă cererea de plată a soldului anual. Termenul de 15 februarie poate fi prelungit în mod excepțional de către Comisie până la data de 1 martie, în urma comunicării de către statul membru interesat. Statele membre pot publica această informație, la nivelul adecvat.

(2) Comisia poate cere unui stat membru să furnizeze informații suplimentare pentru verificarea și închiderea contului anual. În cazul în care un stat membru nu furnizează informațiile solicitate în termenul limită stabilit de Comisie, aceasta poate adopta decizia privind verificarea și închiderea conturilor pe baza informațiilor de care dispune.

(3) Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, modelele necesare pentru elaborarea documentelor menționate la alineatul (1). Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 59 alineatul (2).

Articolul 45

Verificarea și închiderea anuală a conturilor

(1) Până la data de 31 mai a anului care urmează exercițiului financiar, Comisia decide cu privire la verificarea și închiderea conturilor anuale pentru fiecare program național. Decizia privind închiderea conturilor se referă la integritatea, acuratețea și veridicitatea conturilor anuale prezentate și nu aduce atingere niciunei corecții financiare ulterioare.

(2) Prin intermediul unor acte de punere în aplicare, Comisia stabilește dispozițiile cu privire la punerea în aplicare a procedurii anuale de verificare și închidere a conturilor cu privire la măsurile care trebuie luate în legătură cu adoptarea deciziei și cu punerea acesteia în aplicare, inclusiv privind schimbul de informații dintre Comisie și statele membre, precum și termenele care trebuie respectate. Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 59 alineatul (3).

Articolul 46

Corecții financiare efectuate de statele membre

Statele membre efectuează corecțiile financiare necesare în legătură cu neregulile individuale sau sistemice identificate în cadrul programelor naționale. Corecțiile financiare constau din anularea totală sau parțială a contribuției în cauză de la bugetul Uniunii. Statele membre țin seama de natura și de gravitatea neregulilor și a pierderii financiare din bugetul Uniunii și aplică o corecție proporțională. Sumele anulate și cele recuperate, precum și dobânda aferentă, sunt realocate programului național vizat, cu excepția sumelor rezultate din neregulile identificate de Curtea de Conturi și de serviciile Comisiei, inclusiv de OLAF. După închiderea programului național, respectivul stat membru restituie la bugetul Uniunii sumele recuperate.

Articolul 47

Verificarea conformității și corecții financiare efectuate de Comisie

(1) Comisia efectuează corecții financiare prin anularea totală sau parțială a contribuției Uniunii la un program național și prin efectuarea recuperărilor de la respectivul stat membru pentru a exclude de la finanțarea Uniunii toate cheltuielile care nu respectă dreptul aplicabil, inclusiv în raport cu deficiențele sistemelor de gestionare și control ale statelor membre care au fost identificate de Comisie sau de Curtea de Conturi Europeană.

(2) O încălcare a dreptului aplicabil determină o corecție financiară numai în raport cu cheltuielile care au fost declarate Comisiei și în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- (a) încălcarea a afectat selectarea unui proiect în cadrul programului național sau, în cazurile în care, dată fiind natura încălcării, este imposibil să se stabilească acest impact, există un risc justificat ca încălcarea să fi avut un astfel de efect;
- (b) încălcarea a afectat cuantumul cheltuielilor declarate în vederea rambursării din bugetul Uniunii sau, în cazurile în care, dată fiind natura încălcării, este imposibil să se cuantifice impactul său financiar, dar există un risc justificat ca încălcarea să fi avut un astfel de efect.

(3) Atunci când se decide asupra unei corecții financiare în temeiul alineatului (1), Comisia respectă principiul proporționalității, ținând seama de natura și de gravitatea încălcării dreptului aplicabil și de implicațiile sale financiare pentru bugetul Uniunii.

(4) Înaintea adoptării oricărei decizii de refuzare a finanțării, constatările formulate de Comisie și răspunsurile statului membru respectiv se notifică în scris, după care cele două părți încearcă să ajungă la un acord asupra măsurilor care trebuie luate.

(5) Finanțarea nu poate fi refuzată pentru:

- (a) cheltuielile suportate de autoritatea responsabilă cu mai mult de 36 de luni înainte ca statul membru să fie notificat în scris de către Comisie cu privire la constatările sale;
- (b) cheltuielile privind acțiunile multianuale care intră în domeniul de aplicare a programelor naționale, în cazul în care obligația finală a beneficiarului intervine cu mai mult de 36 de luni înainte ca statul membru să fie notificat în scris de către Comisie cu privire la constatările sale;
- (c) cheltuielile aferente acțiunilor din programele naționale, altele decât cele menționate la litera (b), pentru care plata sau, după caz, plata finală de către autoritatea responsabilă se efectuează cu mai mult de 36 de luni înainte ca statul membru să fie notificat în scris de către Comisie cu privire la constatările sale.

(6) Prin intermediul actelor de punere în aplicare, Comisia stabilește dispoziții cu privire la punerea în aplicare a procedurii de verificare a conformității în legătură cu măsurile care urmează a fi luate în privința adoptării deciziei și a punerii acesteia în aplicare, inclusiv schimbul de informații între Comisie și statele membre, precum și termenele care trebuie respectate. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 59 alineatul (3).

Articolul 48

Obligațiile statelor membre

Aplicarea unei corecții financiare de către Comisie nu aduce atingere obligației statului membru respectiv de a proceda la recuperare, în temeiul articolului 21 litera (h) din prezentul regulament și de a recupera ajutorul de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE și în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului ⁽¹⁾.

Articolul 49

Rambursare

(1) Orice sumă care trebuie rambursată bugetului Uniunii se virează înainte de scadența indicată în ordinul de recuperare întocmit în conformitate cu articolul 80 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Data scadenței este ultima zi a celei de a doua luni următoare lunii în care a fost emis ordinul.

(2) Orice întârziere în efectuarea rambursării face obiectul plății unor dobânzi de întârziere, cu începere de la data scadenței până la data rambursării efective. Rata acestor dobânzi este cu un punct procentual și jumătate mai mare decât rata aplicată de Banca Centrală Europeană principalelor sale operațiuni de refinanțare în prima zi lucrătoare din luna scadenței.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 83, 27.3.1999, p. 1).

SECȚIUNEA 5

Dezangajare

Articolul 50

Principii

(1) Până la data de 31 decembrie din al doilea an care urmează anului angajamentului bugetar, programele naționale se supun unei proceduri de dezangajare stabilită pe baza faptului că se dezangajează sumele aferente unui angajament care nu sunt acoperite de prefinanțarea inițială și anuală la care se face referire la articolul 35 și sumele aferente unei cereri de plată în conformitate cu articolul 44. În scopul dezangajării, Comisia calculează suma prin adăugarea la fiecare angajament bugetar din perioada 2015-2020 a unei șesimi din angajamentul bugetar anual aferent cuantumului contribuției totale pe 2014.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), termenele pentru dezangajare nu se aplică angajamentului bugetar anual aferent contribuției totale anuale pentru 2014.

(3) În cazul în care primul angajament bugetar anual este aferent contribuției totale anuale pentru 2015, prin derogare de la dispozițiile alineatului (1), termenele pentru dezangajare nu se aplică angajamentului bugetar anual aferent contribuției totale anuale pentru 2015. În astfel de cazuri, Comisia calculează suma prevăzută la alineatul (1) prin adăugarea la fiecare angajament bugetar din perioada 2016-2020 a unei cincimi din angajamentul bugetar anual aferent contribuției totale anuale pentru 2015.

(4) Angajamentul aferent ultimului exercițiu al perioadei respective este dezangajat în conformitate cu normele privind închiderea programelor.

(5) Se dezangajează automat orice angajament care este încă deschis în ultima zi de eligibilitate a cheltuielilor, astfel cum se menționează la articolul 17 alineatul (3), pentru care autoritatea responsabilă nu a întocmit o cerere de plată în termen de șase luni de la această dată.

Articolul 51

Excepții de la dezangajare

(1) Suma care face obiectul dezangajării se reduce cu sumele pe care autoritatea responsabilă nu le-a putut declara Comisiei din cauza:

- (a) acțiunilor suspendate printr-o procedură juridică sau printr-o cale de atac administrativă cu efect suspensiv; sau
- (b) situațiilor de forță majoră care afectează în mod grav punerea în aplicare integrală sau parțială a programului. Autoritățile responsabile care invocă forța majoră demonstrează consecințele directe ale acestora asupra aplicării integrale sau parțiale a programului național.

Reducerea poate fi solicitată o dată, în cazul în care suspendarea sau forța majoră a durat cel mult un an. Dacă suspendarea sau forța majoră a durat mai mult de un an, reducerea poate fi solicitată de mai multe ori, în funcție de durata forței majore sau de numărul de ani care au trecut între data hotărârii judecătorești sau administrative de suspendare a punerii în aplicare a acțiunii și data hotărârii judecătorești sau administrative definitive.

(2) Până la data de 31 ianuarie, statul membru trimite Comisiei informații cu privire la excepțiile menționate la alineatul (1) în legătură cu suma care trebuie declarată până la sfârșitul anului precedent.

(3) Acea parte a angajamentelor bugetare pentru care a fost întocmită o cerere de plată, dar a cărei plată a fost redusă sau suspendată de către Comisie la data de 31 decembrie a anului $N + 2$, nu se ia în considerare la calcularea dezangajării automate.

Articolul 52

Procedura

(1) Comisia informează cât mai repede posibil statele membre atunci când există un risc privind punerea în aplicare a dezangajării prevăzute la articolul 50.

- (2) Pe baza informațiilor de care dispune la data de 31 ianuarie, Comisia informează autoritatea responsabilă cu privire la suma reprezentând dezangajarea, astfel cum rezultă din informațiile pe care le deține.
- (3) Statul membru respectiv are la dispoziție două luni pentru a-și da acordul cu privire la suma care urmează să fie dezangajată sau pentru a-și prezenta observațiile.
- (4) Comisia efectuează dezangajarea automată în termen de cel mult nouă luni de la data ultimului termen-limită care rezultă din aplicarea alineatelor (1)-(3).
- (5) În cazul dezangajării automate, contribuția de la bugetul Uniunii la programul național în cauză se reduce pentru anul respectiv cu suma dezangajată automat. Contribuția Uniunii la planul de finanțare va fi redusă proporțional, cu excepția cazului în care statul membru prezintă un plan de finanțare revizuit.

CAPITOLUL V

INFORMARE, COMUNICARE, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

Articolul 53

Informare și publicitate

- (1) Statele membre și autoritățile responsabile au următoarele atribuții:
- (a) gestionarea unui site web sau a unui portal de internet care să ofere informații privind programele naționale din statul membru respectiv, precum și informații privind accesul la aceste programe naționale;
 - (b) informarea potențialilor beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare în cadrul programelor naționale;
 - (c) informarea cetățenilor Uniunii cu privire la rolul și realizările regulamentelor specifice prin acțiuni de informare și comunicare privind rezultatele și impactul programelor naționale.
- (2) Statele membre asigură transparența cu privire la punerea în aplicare a programelor naționale și mențin o listă de acțiuni sprijinite de fiecare program național, care vor fi accesibile prin intermediul site-ului web sau a portalului de internet. Lista acțiunilor include informații actualizate cu privire la beneficiarii finali, numele proiectelor și cuantumul finanțării din partea Uniunii alocate acestora.
- (3) De regulă, informațiile se publică, cu excepția cazului în care sunt restricționate ca urmare a naturii lor confidențiale, în special în legătură cu securitatea, ordinea publică, anchetele penale și protecția datelor personale.
- (4) Comisia este abilitată să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 58, să stabilească normele referitoare la măsurile de informare a publicului, precum și măsurile de informare în atenția beneficiarilor.
- (5) Prin intermediul actelor de punere în aplicare, Comisia definește caracteristicile tehnice ale măsurilor de informare. Respectiv actele de punere în aplicare se adoptă de către Comisie în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 59 alineatul (3).

Articolul 54

Rapoartele de punere în aplicare

- (1) Până la 31 martie 2016 și până la data de 31 martie din fiecare an următor până în 2022 inclusiv, autoritatea responsabilă prezintă Comisiei un raport anual privind punerea în aplicare a fiecărui program național în cadrul exercițiului financiar precedent și poate publica aceste informații la nivelul adecvat. Raportul care se prezintă în 2016 se referă la exercițiile financiare 2014 și 2015. Până la 31 decembrie 2023, statul membru prezintă un raport final privind punerea în aplicare a programelor naționale.
- (2) Rapoartele de punere în aplicare anuale prezintă informații referitoare la:
- (a) punerea în aplicare a programului național în funcție de datele financiare și indicatori;
 - (b) orice probleme semnificative care afectează performanța programului național.

(3) Având în vedere reexaminarea intermediară, menționată la articolul 15, raportul anual de punere în aplicare prezentat în 2017 prezintă și evaluează:

(a) informațiile prevăzute la alineatul (2);

(b) progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor din programele naționale urmărite cu contribuție din bugetul Uniunii;

(c) implicarea partenerilor relevanți astfel cum se menționează la articolul 12.

(4) Raportul anual de punere în aplicare care va fi prezentat în 2020 și raportul final privind punerea în aplicare a programelor naționale includ, în afară de informarea și evaluarea stabilite la alineatul (2), informații privind progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor din programul național și evaluarea acestora, ținând cont de rezultatul dialogului politic menționat la articolul 13 alineatul (1).

(5) Rapoartele anuale de punere în aplicare menționate la alineatele (1)-(4) sunt admisibile în cazul în care cuprind toate informațiile menționate la alineatele menționate. Dacă raportul de punere în aplicare anual nu este admisibil, Comisia informează respectivul stat membru în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii acestuia; în caz contrar, acesta se consideră admisibil.

(6) Comisia informează respectivul stat membru cu privire la observațiile sale privind raportul anual de punere în aplicare, în termen de două luni de la data primirii raportului anual de implementare. În cazul în care Comisia nu prezintă observații în acest termen, se consideră că raportul este acceptat.

(7) Comisia poate formula observații privind aspecte din raportul anual de punere în aplicare al autorității responsabile care afectează punerea în aplicare a programului național. În cazul în care sunt formulate astfel de observații, autoritatea responsabilă furnizează informațiile necesare cu privire la aceste observații și, după caz, informează Comisia în legătură cu măsurile luate. Comisia este informată în termen de cel mult trei luni de la formularea observațiilor respective.

(8) Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, modelele necesare pentru elaborarea rapoartelor anuale și finale de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 59 alineatul (2).

Articolul 55

Cadrul comun de monitorizare și evaluare

(1) Comisia efectuează cu regularitate o monitorizare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice, după caz, în cooperare cu statele membre.

(2) Punerea în aplicare a regulamentelor specifice se evaluează de către Comisie în parteneriat cu statele membre, în conformitate cu articolul 57.

(3) Se stabilește un cadru comun de monitorizare și evaluare pentru a se determina relevanța, eficacitatea, eficiența, valoarea adăugată și sustenabilitatea acțiunilor, precum și simplificarea și reducerea sarcinii administrative din perspectiva obiectivelor cuprinse în prezentul regulament și în regulamentele specifice, inclusiv performanța prezentului regulament și a regulamentelor specifice, ca instrumente care contribuie la dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 58 pentru dezvoltarea în continuare a cadrului comun de monitorizare și evaluare.

(5) Statele membre furnizează Comisiei informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea prezentului regulament și a regulamentelor specifice.

(6) Comisia examinează, de asemenea, complementaritatea dintre acțiunile puse în aplicare în cadrul regulamentelor specifice și cele desfășurate în cadrul altor politici, instrumente și inițiative relevante ale Uniunii.

(7) Comisia acordă o atenție specială monitorizării și evaluării acțiunilor și programelor legate de țările terțe, în conformitate cu articolul 8.

Articolul 56

Evaluarea programelor naționale de către statele membre

(1) Statele membre efectuează evaluările menționate la articolul 57 alineatul (1). Evaluarea care urmează să se efectueze în 2017 contribuie la ameliorarea calității elaborării și a implementării programelor naționale, în conformitate cu cadrul comun de monitorizare și evaluare.

(2) Statele membre se asigură că sunt instituite proceduri pentru generarea și colectarea datelor necesare pentru evaluările menționate la alineatul (1), inclusiv datele referitoare la indicatori din cadrul comun de monitorizare și evaluare.

(3) Evaluările menționate la articolul 57 alineatul (1) se efectuează de către experți care sunt independenți din punct de vedere funcțional de autoritățile responsabile, de autoritățile de audit, precum și de autoritățile delegate. Respectivii experți pot fi afiliați unei instituții publice autonome răspunzătoare pentru monitorizarea, evaluarea și auditarea administrației. Comisia oferă orientări privind modul de efectuare a evaluărilor.

(4) Evaluările menționate la articolul 57 alineatul (1) se publică în integralitate, cu excepția cazului în care informațiile sunt restricționate ca urmare a naturii lor confidențiale, în special în legătură cu securitatea, ordinea publică, anchetele penale și protecția datelor personale.

Articolul 57

Rapoartele de evaluare întocmite de statele membre și de Comisie

(1) În conformitate cu cadrul comun de monitorizare și evaluare, statele membre prezintă Comisiei:

- (a) un raport de evaluare intermediar privind punerea în aplicare a acțiunilor din cadrul programelor lor naționale și privind progresele înregistrate în sensul îndeplinirii obiectivelor acestora până la 31 decembrie 2017;
- (b) un raport de evaluare *ex post* cu privire la rezultatele acțiunilor din programele naționale până la 31 decembrie 2023.

(2) Pe baza rapoartelor menționate la alineatul (1), Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor:

- (a) un raport intermediar de evaluare privind punerea în aplicare a prezentului regulament și a regulamentelor specifice la nivelul Uniunii, până la data de 30 iunie 2018. Raportul intermediar de evaluare include și o analiză a reexaminării intermediare efectuate în conformitate cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice;
- (b) un raport de evaluare *ex post* privind efectele prezentului regulament și ale reglementărilor specifice, ca urmare a încheierii programelor naționale, până la data de 30 iunie 2024.

(3) Evaluarea *ex post* a Comisiei examinează, de asemenea, impactul regulamentelor specifice privind dezvoltarea spațiului de libertate, securitate și justiție în ceea ce privește contribuția acestora la următoarele obiective:

- (a) dezvoltarea unei culturi comune de securitate la frontieră, cooperarea în materie de aplicare a legii și gestionarea crizelor;
- (b) gestionarea eficace a fluxurilor de migrație în Uniune;
- (c) dezvoltarea sistemului european comun de azil;

- (d) un tratament corect și echitabil al resortisanților țărilor terțe;
 - (e) solidaritatea și cooperarea între statele membre cu privire la abordarea problemelor legate de migrație și securitate internă;
 - (f) o abordare comună a Uniunii privind migrația și securitatea față de țările terțe.
- (4) Toate rapoartele de evaluare în temeiul prezentului articol se publică în integralitate, cu excepția cazului în care informațiile sunt restricționate ca urmare a naturii lor confidențiale, în special în legătură cu securitatea, ordinea publică, anchetele penale și protecția datelor personale.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 58

Exercitarea delegării

- (1) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 5 alineatul (5), articolul 26 alineatul (4), articolul 29 alineatul (1), articolul 53 alineatul (4) și la articolul 55 alineatul (4) este conferită Comisiei pentru o perioadă de șapte ani de la 21 mai 2014. Comisia prezintă un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de încheierea perioadei de șapte ani. Delegarea competențelor se prelungește tacit pentru o perioadă de trei ani, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opun unei astfel de prelungiri, cu cel puțin trei luni înainte de expirarea fiecărei perioade de șapte ani.
- (3) Delegarea de competențe menționată în articolul 5 alineatul (5), articolul 26 alineatul (4), articolul 29 alineatul (1), articolul 53 alineatul (4) și la articolul 55 alineatul (4) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în respectiva decizie. Aceasta intră în vigoare începând cu ziua următoare publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară, specificată în decizie. Revocarea nu aduce atingere validității actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (5) Un act delegat adoptat în conformitate cu articolul 5 alineatul (5), articolul 26 alineatul (4), articolul 29 alineatul (1), articolul 53 alineatul (4) și la articolul 55 alineatul (4) intră în vigoare doar dacă Parlamentul European sau Consiliul nu formulează obiecții în termen de două luni de la notificarea actului respectiv Parlamentului European sau Consiliului sau dacă, înainte de expirarea perioadei în cauză, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor prezenta obiecții. Perioada menționată se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 59

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de un comitet („Comitetul Fonduri pentru azil, migrație și integrare și pentru securitate internă”). Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) Dacă se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (3) Dacă se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care comitetul nu prezintă niciun avis, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare, cu excepția articolului 14 alineatul (4), a articolului 24 alineatul (5), a articolului 45 alineatul (2), a articolului 47 alineatul (6) și a articolului 53 alineatul (5) din prezentul regulament.

Articolul 60

Reexaminare

Parlamentul European și Consiliul, pe baza unei propuneri a Comisiei, reexaminează prezentul regulament până la data de 30 iunie 2020.

*Articolul 61***Intrarea în vigoare și aplicare**

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Strasbourg, 16 aprilie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS
